

Muskel- og skjelettlidelser (MSL) i Norge
**Plager flest – koster mest – får minst –
kan oppnå mest!**

Hvordan samhandle?

ved

professor Even Lærum, FORMI

21.04.2010, møte mellom Helsedirektoratet og MST

Nøkkeltall – Plager flest

- De 5 største gruppene av muskel- og skjelettplager og -sykdommer: Rygg- og nakkelidelser, leddsykdommer, osteoporose, skader og bløtdelsrevmatisme.
- Hyppigste årsak til smerter (80 % siste) mnd.
- Rygg:
 - Livstidsforekomst: 60-80 %
 - 12 mnd forekomst: 50 %
 - Til enhver tid: 15-20 %
 - Stor residivhyppighet
- Nakke:
 - 12 mnd forekomst: 30-40%
 - Rammer hver 5. ungdom
 - Øker raskt
- Osteoporose:
 - Hver annen kvinne over 50 år i Norge får osteoporose-relatert brudd
- Leddsykdommer (leddgikt og artrose):
 - Opptil 75 prosent over 65 år.
 - Hofter, knær, rygg, hender.
 - Klart viktigste årsak til kronisk sykdom hos eldre
- Skader:
 - De to største gruppene er hjemme- og trafikkulykker, samt idrettsskader
 - Hoftebrudd hos eldre dyrest
- Bløtdelsrevmatisme:
 - Fibromyalgi, whiplash, tendinitter, musearm etc

Konsekvenser – Koster mest

- Klart hyppigste årsak til å oppsøke legehjelp i primærhelsetjenesten
- 2 millioner fastlegekonsultasjoner pr år på rygg
- 500 000 på trygd av arbeidsstokken på 2,5 mill.
- 30-50 % av trygdekostnader pga MSL (2004)
- 47 % av sykefraværet. 33 % av uføretrygden
- Største "leverandør" til rehabiliteringstiltak
- Totale utgifter 37-44 milliarder kroner pr år (2004)

Får minst

- Kun 6 % av forskningsmidlene fra NFR og Helse og rehabilitering
- Langt lavere prioritering enn psykiatri/kreft/hjertekar
- Ikke nevnt i Nasjonal handlingsplan
- Nesten ikke nevnt i Samhandlingsreformen
- Ikke strategisk satsningsområde i HOD
- *Kan helsemyndighetene og -politikere forsvare denne lave prioriteringen?*

Tiltak

Hva bør Helsedirektoratet bidra med? FORMI og MST kan ikke klare dette alene

Vår ønske- og prioriteringsliste:

1. Nasjonal handlingsplan for MSL.

Hvem gjør hva? Finansiering?

2. Oppdatert rapport muskelskjelettrengskap. "Plager flest – koster mest".

Hvem gjør hva? Finansiering?

3. Utarbeide nye og utvidede retningslinjer. Hele ryggsøylen, leddsykdommer, fokus på trening og forebygging og rehabilitering – "jobb med ryggen".

Hvem gjør hva? Finansiering?

4. Prosjekter tilknyttet samhandlingsreformen. "Gode pasientløp for MSL"

Hvem gjør hva? Finansiering?

5. Komme videre med "Kom i gang".

Hvem gjør hva? Finansiering?

6. Dagskonferanse om fysisk aktivitet og MSL høst 2010.

Hvem gjør hva? Finansiering?